

Lausunto luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Kunnanhallitus 19.01.2026 § 21
29/00.04.00/2026

Valmistelija: sivistystoimen esihenkilö

Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta 23.1.2026 mennessä. Esityksessä ehdotetaan perusopetuslakia muutettavaksi siten, että siinä olisi oppilaiden arviointiin ja opinnoissa etenemiseen liittyvät yhtenäiset menettelyt.

Arvioinnin tehtävänä olisi kuvata, miten oppilas on saavuttanut perusopetuksen oppimäärään sisältyvien perusopetuslaissa tarkoitettujen oppiaineiden ja valinnaisten aineiden tavoitteet sekä toiminta-alueiden tavoitteet. Arviointiin sisältyisi oppilaan oppimisen, osaamisen ja työskentelyn arviointi. Lisäksi arvioitaisiin oppilaan käyttäytymistä.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi oppilaan arviointia koskeva pykälä ja säädettäväksi uudet oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättämistä ja todistuksia koskevat pykälät. Esityksessä oppilaan arvioinnista ja vuosiluokalle siirtymisestä ja todistuksista säädettäisiin lain tasolla.

Lisäksi esityksessä annettaisiin täsmälliset asetuksenantovaltuudet ja valtuudet Opetushallitukselle antaa tarkemmat määräykset opetussuunnitelman perusteissa.

Lakimuutoksen esitetään tulevan voimaan 1.8.2027.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallituksen tavoitteena on nostaa suomalaisten oppimistuloksia ja koulutustasoa sekä vahvistaa perustaitojen osaamista siten, että jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.

Pääministeri Orpon hallitus on linjannut, että perusopetuksen päättävien oppilaiden perustaitojen varmistamiseksi toteutetaan osaamistakuu, joka tarkoittaa kansallisesti yhtenäisiä menettelyjä vähimmäisosaamisen saavuttamiseksi vuosiluokalta toiselle edettäessä.

Osaamistakuun toteuttaminen edellyttää perusopetuslain täsmentämistä oppilaan arvioinnin ja opinnoissa etenemisen osalta sekä täsmällisempää määrittelyä oppiaineen hallinnan vähimmäisvaatimukselle opinnoissa etenemisessä.

Osaamistakuun täysimittainen toteuttaminen edellyttää lisäksi opetussuunnitelmanperusteiden oppiainekohtaisten tavoitteiden ja sisältöjen vähentämistä ja selkeyttämistä sekä keskeisten osaamistavoitteiden määrittelyä vuosiluokittain, jotta voidaan kansallisesti määritellä vähimmäisosaaminen vuosiluokalta toiselle siirryttäessä.

Lainsäädäntömuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2027.
Lainsäädäntömuutoksen pohjalta käynnistettäisiin sen voimaantultua

perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistaminen lain mukaisesti.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Sonkajärven kunta antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti, että Sonkajärven kunta antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta.
